

Kontrollutvalget i Larvik kommune

MØTEINNKALLING

Møtetid: 08.09.2015 , kl. 18.00.
Møtested: Romberggt. 4, møterom Brunlanes

Medlemmene kalles inn. evt. forfall meldes til VIKS.
Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Saksliste:

- 25/15 Godkjenning av protokoll fra møte 28.04.2015**
Vedlegg: Protokoll fra møte 28.04.2015.
- 26/15 Forslag til budsjett 2016 for kontroll og tilsyn i Larvik kommune**
- 27/15 Overordnet analyse – innspill fra KU**
- 28/15 Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Døgnbemannet omsorg»**
Vedlegg: Forvaltningsrevisjonsrapport fra Telemark kommunerevisjon IKS datert 17.august 2015
- 29/15 Vurdering av oppdragsansvarlig revisors og oppdragsrevisors uavhengighet i forhold til Larvik kommune og underliggende foretak**
Vedlegg: Uavhengighetserklæring datert 30.06.2015
- 30/15 Revisjonsstrategi 2015.**
Vedlegg: Revisjonsstrategi 2015 (ettersendes til utvalgets faste medlemmer).
- 31/15 Post til kontrollutvalget**
1. E-post fra Kristian Stensrud datert 19.august 2015 vedr. planutvalgets håndtering av sak som gjelder brygge i Kjose.
- 32/15 Referater**
- Artikkel i Kommunal rapport om møte i kontrollutvalget for alkoholomsetning i Larvik kommune.
- 33/15 Eventuelt**

Revetal 27.08. 2015

For leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Ingar Døler

Orrvar Dalby
Daglig leder/sekretær

Innkalling m/saksliste til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ordfører
Rådmann,
Telemark Kommunerevisjon

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.09.2015

SAK NR. 25/15 **Godkjenning av protokoll fra møte 28.04.2015**

Vedlegg: Protokoll fra møte i kontrollutvalget 28.04.2015

Innstilling:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 28.04.2015 godkjennes.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

MØTEPROTOKOLL

Dato: 28.04.2015
Møtested: Romberg.gt 4, Møterom Brunlanes

Disse møtte:

Ingar Døler, leder
Live Jetlund, nestleder
Kjersti Michaelsen, medlem
Janne Ekmann, medlem
Finn Kristian Marthinsen, medlem

Forfall:

I tillegg møtte:

Oppdragsrevisor Morten Sagli, TKR
Rådmann Inger Anne Speilberg
Økonomisjef Paul Hellenes,
Spesialkonsulent KMT Atle Nilsen , sak 19/15
Daglig leder VIKS, Orrvar Dalby, sekretær

MØTELEDER: Ingar Døler

Innkallingen og saksliste ble godkjent. Alle saker ble behandlet for åpne dører.
Møtet ble satt kl. 18.00.

SAKNR. Sakstittel

17/15 Godkjenning av protokoll fra møte 17.03.2015

Vedtak:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 17.03.2015 godkjennes.

18/15 Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Larvik Kulturhus Bølgen KF og Larvik Havn KF - 2014

Vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Larvik Havn KF og Larvik Kulturhus Bølgen KF tas til orientering.

19/15 Larvik kommune – Årsregnskap 2014 og Årsberetning 2014
Rådmann og økonomisjef ga en orientering om årsberetning og årsregnskap. I tillegg ga spesialkonsulent Atle Nilsen opplysninger omkring selvkostberegninger og kommunens oppfatning av departementets veileder.

Revisor svarte på spørsmål omkring årsregnskapet og utdypet sin forståelse av departementets veileder for selvkostberegning. Kontrollutvalget ga ros til administrasjonen for den nye formen på årsberetningen.

Vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet Larvik kommunes Årsregnskap 2014 og Årsberetning 2014.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2014, rådmannens årsberetning 2014, revisjonsberetningen datert 10.april 2015, revisors rapport om revisjon av årsregnskapet for Larvik kommune for 2015 datert 14.april 2015, nummerert brev nr.2 og rådmannens saksframlegg til kommunestyret i de to sakene. I tillegg har oppdragsrevisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Innledning

Revisor har i nummerert brev nr.2 datert 10.april 2015 informert kontrollutvalget om at det i revisjonsberetningen er inntatt ett forbehold og en merknad:

- Forbeholdet skyldes at Larvik kommune benytter for høy rentesats ved beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene.
- Merknaden skyldes at årsrapporten er mottatt av revisor 9.april, mens fristen er 31.mars.

Opplysningene i årsregnskapet er konsistente med rådmannens årsberetning.

TIL ØKONOMISTYRINGEN

Driften

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet 2014 viser kr 2 037 761 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 2 967 919.

Brutto driftsresultat (ordinær drift) korrigerert for avskrivninger er negativt med ca kr. 40 millioner. Dette er vesentlig dårligere enn i 2013, men nærmest identisk med budsjettet. Dette vitner om et stramt budsjett, men god budsjett disiplin.

Driftsregnskapet er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på kr 1 635 747, noe som er svakere enn netto driftsresultat i 2013. Kontrollutvalget konstaterer at kommunen får et positivt netto driftsresultat etter at finansresultatet er lagt til brutto driftsresultat.

Hovedårsaken til dette skyldes avkastning fra Primær oppgavefondet. Avkastningen fra dette fondet vil naturlig variere fra år til år, og kontrollutvalget understreker behovet for å sikre et overskudd på den ordinære driften.

Netto driftsresultat bør, etter anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg, over tid ligge på ca. 1,75% av driftsinntektene. Tidligere var anbefalingen et netto driftsresultat på ca. 3 %. Nedjusteringen skyldes hovedsakelig endringer i ordningen med momskompensasjon.

For 2014 utgjør netto driftsresultat for Larvik kommune 0,1%.

Kontrollutvalget vil understreke at økonomien fortsatt er anstrengt og at det vil være nødvendig med stram styring framover.

Investeringene

Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap. Dersom utgifter, utbetalinger og avsetninger ikke fullt ut kan finansieres av inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger, skal underskuddet føres opp til dekning i investeringsbudsjettet det året regnskapet legges fram. Investeringsbudsjettet er ettårig og årsbudsjettet er bindene for underordnede organer, og årlige bevilgninger er nødvendige for å kunne pådra kommunen utgifter i budsjettåret.

Investeringsregnskapet for 2014 viser et finansieringsbehov på kr. 388 143 893 og er avsluttet med et udekket beløp på kr. 7 511 803. Kommunestyret må vedta hvorledes det udekkede beløpet skal finansieres.

TIL BALANSEN

Gjeldsforhold

Kontrollutvalget har merket seg at kommunens samlede lånegjeld ved årsskiftet utgjorde kr. 2 683,2 millioner. Lånegjelden inkluderer den låneportefølje som ble overført til kommuneregnskapet etter nedleggningen av Larvik Kommunale Eiendom KF i 2014. Ca kr. 960 millioner av lånegjelden er knyttet til VAR-områdene.

Lånegjeld pr innbygger i Larvik utgjør kr. 54 066, mens landsgjennomsnittet utgjør kr. 40 638.

Lånegjelden er stor og binder opp kommunens handlefrihet i mange år fremover.

Kontrollutvalget ser med bekymring på kommunens lånegjeld.

Likviditet

Kommunens likviditet er forverret i 2014 og dekningsgraden er redusert fra 69,4% i 2013 til 48,2% i 2014. I januar og februar 2014 hadde kommunen negativ likviditet.

Kontrollutvalget har merket seg at den kortsiktige gjelden fortsatt er høyere enn omløpsmidlene, noe som gjør at kommunen har utfordringer med å betale løpende regninger. Dersom det ikke avsettes tilstrekkelige midler til styrking av likviditetsreserven, vil kommunen etter hvert få likviditetsproblemer. Når omsetningen øker må også likviditetsreserven øke.

Til den interne kontrollen

Revisor har i løpet av 2014 redegjort for enkelte brudd på lov om offentlige anskaffelser, men ikke avdekket vesentlige brudd på den økonomiske internkontrollen.

Andre forhold

Revisor har i sin beretning tatt ett formelt forbehold:

« Larvik kommune benytter for høy rentesats ved beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene. Kommunal- og regionaldepartementets veileder gir kommunen to valg for rentesats, hvor høyeste tillatte rente er 2,68% (femårig swaprente tillagt 0,5%). Larvik kommune benytter en gjennomsnittrente for kommunens innlån, som er 3,25%. Den regnskapsmessige effekten er at abonnentene blir belastet en ekstra kostnad på kr. 5 572 000 og kommunens driftsresultat er tilsvarende for høyt.»

Kontrollutvalget konstaterer at det er uenighet mellom revisor og kommunens administrasjon om beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene. Kontrollutvalget forutsetter at det blir avklart hvorledes denne situasjonen skal håndteres og anbefaler kommunestyret å innhente en uttalelse fra fylkesmannen eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet om kommunens nåværende praksis på området er i samsvar med gjeldende regelverk.

Kontrollutvalget viser til revisors merknad i revisjonsberetningen om at Årsberetning 2014 er avlagt etter fristen i forskriftene. Dette ble også påpekt i fjorårets uttalelse. Kontrollutvalget forutsetter at neste års årsberetning leveres innenfor gjeldende frister.

Konklusjon

Ut over ovennevnte, har kontrollutvalget ikke ytterligere merknader til Larvik kommunes årsregnskap og årsberetning for 2014.

20/15 Larvik kulturhus Bølgen KF – Årsregnskap og Årsrapport 2014
Saken ble behandlet.

Vedtak:
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF.

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen, datert 10.april 2015.

Årets regnskap viser et regnskapsmessig merforbruk på kr 442 000. Investeringsregnskapet viser et udekket beløp på kr.339 000.

Styret i Larvik Kulturhus Bølgen behandlet årsregnskapet og årsmelding den 17.03.2015.

Kontrollutvalget har ikke merknader til årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF, utover at kommunestyret må bestemme hvorledes merforbruket og manglende dekning av investeringsregnskapet skal dekkes opp.

21/15 Larvik Havn KF – Årsregnskap og årsberetning 2014
Saken ble behandlet.

Vedtak:
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen datert 10.april 2015, samt styrets behandling av saken i møte 2.februar 2015.

Årets regnskap viser et overskudd på kr 7.084.914,- som styret har foreslått avsatt til egenkapital(Annen egenkapital).

Langsiktig lånegjeld er redusert med netto 7,0 millioner gjennom året og utgjør 246,3 millioner ved utgangen av regnskapsåret. Foretakets soliditet (egenkapitalandel) er 34,1 % pr. 31.12.2014, noe som er en svak økning i forhold til fjoråret.

Kontrollutvalget har ikke merknader til årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

22/15 Bestilling av overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon 2016-19 og plan for selskapskontroll 2016-2019.

Saken ble behandlet.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en overordnet analyse for forvaltningsrevisjon for Larvik kommune for perioden 2016 – 2019 fra Telemark Kommunerevisjon IKS. Revisor forutsettes å innhente innspill/synspunkter både fra nåværende utvalg i møtet 8. september 2015, og fra nytt kontrollutvalg etter at det er konstituert.

Kostnaden dekkes av midler til tilsyn og kontroll for 2015.

2. Sekretariatet utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-19 og forslag til plan for selskapskontroll 2016-19 som del av sin ordinære virksomhet.

23/15 Referatsaker

- Protokoll fra styremøte i VIKS 19.mars 2015
- Innkalling til møte i representantskapet i Telemark kommunerevisjon IKS 30.april 2015.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

24/15 Eventuelt

- a) Spørsmål fra leder til rådmannen om skolenes samarbeidsutvalg har en rett og/eller plikt til å vedta budsjett og virksomhetsplan.

Rådmannen hadde ikke nødvendig dokumentasjon for hånden, men lovte å oversende den til sekretariatet.

- b) Live Jetlund fremmet flg. forslag til uttalelse fra kontrollutvalget vedrørende forvaltningsrapport om «Etikk og varsling»:

«I forbindelse med kommunestyrets planlagte behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling » 25.03.15, ba kontrollutvalget om at en representant fra Telemark kommunerevisjon (TKR) fikk anledning til å presentere rapporten for kommunestyret. Formålet var å sikre en gjennomgang av funnene i undersøkelsen som grunnlag for kommunens videre arbeid med etiske spørsmål og nye retningslinjer. Rapporten var utarbeidet i tråd med Plan for forvaltningsrevisjon som kommunestyret tidligere har vedtatt.

Siden det ikke ble funnet tid for gjennomgang av revisjonsrapporten i kommunestyrets ordinære møte 25.03.15, inviterte ordføreren TKR til særskilt møte med kommunestyret mandag 23.03.15. Møtet var berammet kl. 17.00, dvs. før partienes gruppemøter kl. 18.00.

Rapporten ble presentert av forvaltningsrevisor Gerd Smedsrud. Daglig leder i TKR, Kjell Ekman, var også til stede, mens daglig leder Orrvar Dalby møtte fra VIKS.

Foruten leder av kontrollutvalget møtte bare to representanter fra kommunestyret under gjennomgang av revisjonsrapporten. Ordføreren, som hadde invitert til møtet, uteble også fra presentasjonen.

Kontrollutvalget vil beklage den sviktende deltakelsen fra kommunestyrets medlemmer når rapporten ble presentert. Ved siden av at fraværet synes å gjenspeile manglende interesse, innebærer det også mangelfull respekt for personer og virksomheter som utfører viktige oppgaver for kommunen. Kontrollutvalget finner dette uheldig, og vil oppfordre kommunestyret til å ta et overordnet ansvar for at etiske problemstillinger settes på dagsorden i sin videre behandling av saken.

Funnene i rapporten viser at det er ønskelig med forbedringer på flere områder som gjelder etterlevelse av etiske normer og regelverk både innen kommunens administrasjon og blant folkevalgte. Observasjoner av brudd på taushetsplikt er ett eksempel på dette. I det politiske miljøet er det observert trakassering, mobbing og diskriminering av andre politikere/styremedlemmer. Andre informanter har rapportert om forhold som har karakter av lovbrudd. Selv om omfanget av slik atferd ikke framgår av undersøkelsen, viser rapporten at det er behov for å øke bevisstheten om etikk og skape arenaer for etisk refleksjon i alle deler av kommunen. Kontrollutvalget vurderer forvaltningsrapporten som et viktig utgangspunkt for arbeidet med å etablere en felles etisk plattform som kan bidra til å inngi tillit, forebygge misligheter og forhindre uønsket atferd.»

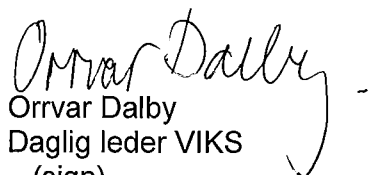
Forslaget ble enstemmig vedtatt, bortsett fra nest siste avsnitt som ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Alle vedtak i møtet ble fattet enstemmig, med unntak av punkt b under sak 24/15 Eventuelt.

Møtet avsluttet kl. 1945

Neste møte 2.september 2015.

Revetal, 29.april 2015
for leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Ingar Døler

Orrvar Dalby
Daglig leder VIKS
(sign)

Sendes til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ordfører
Rådmann
TKR

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato:
08.09.2015

SAKSNR. 26/14

Forslag til budsjett 2016 for kontroll og tilsyn i Larvik kommune

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgsforskriften §18 har følgende bestemmelse:

«Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalget/fylkesrådets innstilling til kommunestyret.»

Utgifter til tilsyn og kontroll kan deles på følgende kostnadselementer:

- Revisjonstjenester
- Sekretariatstjenester til kontrollutvalget
- Møtegodtgjørelser og øvrige utgifter som følge av kontrollutvalgets aktivitet

Det ble i 2014 inngått en revidert avtale mellom Larvik kommune og Telemark kommunerevisjon IKS (TKR) om revisjonstjenester. I henhold til denne avtalen skal driftstilskuddet fastsettes årlig. Budsjettet for Telemark kommunerevisjon IKS for 2016 ble fastsatt på ordinært selskapsmøte 30.april d.å. I samsvar med dette blir utgiftene for Larvik kommune til revisjonstjenester i 2016 videreført på samme nivå som i 2015, dvs, kr.2 404 000.

Styret i VIKS skal behandle forslag til budsjett for 2015 i møte 3. september 2015. Fordelingen av utgifter mellom deltakerne i VIKS er regulert i selskapets vedtekter. Alle deltakerkommunene skal betale et årlig grunnbeløp. For 2016 er grunnbeløpet foreslått til kr.80.000,-, det samme som i 2015. Videre legges innbyggertallet i den enkelte kommune til grunn for fordelingen av kostnadene. Larvik kommunes andel for 2016 er beregnet til kr 470 000, mot kr. 444 000 i 2015. Det tas forbehold om styrets godkjenning i møte 3.september d.å.

Forslaget til budsjett for 2016 for tilsyns- og kontrollfunksjonen i Larvik kommune blir som følger:

Revisjonstjenester (regnskapsrevisjon av kommune-regnskapet, forvaltningsrevisjon, tilleggsressurs tilsvarende 15% av timeinnsats i regnskapsrevisjon og særattestasjoner)	kr. 2.404.000
Sekretariatstjenester fra VIKS	kr. 470.000
Selskapskontroll	kr. 50.000
Til kontrollutvalgets disposisjon inkl.møtegodtgjørelse	kr. 200.000
Totalt	kr 3.124.000

Vedlegg : Forslag til budsjett 2016 for VIKS

Forslag til innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.124.000 i budsjett 2016 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester (regnskapsrevisjon av kommune-regnskapet, forvaltningsrevisjon, tilleggsressurs tilsvarende 15% av timeinnsats i regnskapsrevisjon og særattestasjoner)	kr. 2.404.000
Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 470.000
Selskapskontroll	kr 50.000
Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000

Saken oversendes til endelig behandling i kommunestyret.

Kontrollutvalgets innstilling:

Vidlegg.

STYRET I VIKS

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Møtedato: 03.09.2015

SAKSNR. 12/15

Forslag til budsjett for VIKS 2016

Saksopplysninger.

Driftskostnader.

Forslag til driftsbudsjett for VIKS for 2016 har en total kostnadsramme på kr. 3.240.000.

Dette er en økning på kr.219.000 sammenliknet med vedtatt budsjett for 2015.

Lønn og sosiale utgifter er basert på dagens bemanning med tre stillinger, jfr. styresak 17/08. Disse kostnadene er forutsatt regulert innenfor rammen av tariffavtalen. Pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift er budsjettert med hhv. 14, 4% og 14,1 prosent. Det understrekes at pensjonsutgiftene som vanlig er beheftet med usikkerhet.

De øvrige driftskostnadene er stort sett videreført på dagens nivå og utgjør totalt 540.000 mot 513.000 for inneværende år.

Sekretariatet har inngått en justert leieavtale for kontorlokalene på Revetal med en fast pris for husleie og fellesutgifter. Bakgrunnen for endringen var et ønske fra vår side om å eliminere usikkerheten med etterskuddsvis avregning av fellesutgiftene. I tillegg er renholdet tatt ut av kontrakten. Fra 15.august er renholdet overtatt av Re kommune. Dette betyr at husleieutgiftene går litt ned og at posten for kjøp av tjenester øker. Den økonomiske rammen for husleie og renhold er omtrent som i dag, men vi har eliminert usikkerheten ved avregning av fellesutgifter i ettertid.

Overgangen til nytt elektronisk sak-arkivsystem fra høsten 2015 medfører at posten for service- og driftsavtaler må økes, mens posten for kjøp av tjenester fra kommunene kan reduseres sammenliknet med budsjett 2015. Det vises for øvrig til egen orienteringssak om etablering av dette systemet hvor det er nærmere redegjort for kostnadsbildet. Den valgte løsningen medfører ingen investeringskostnader og den vedtatte bruken av disposisjonsfondet i 2015 blir ikke aktuell

Driftsbudsjettet er foreslått saldert med kr. 250.000 fra disposisjonsfondet.

Driftsinntekter.

Det er forutsatt en driftsinntekt i forbindelse med selskapskontroll på kr. 30.000. Ut fra erfaringene de to siste årene, hefter det usikkerhet med denne posten.

Investeringskostnader.

Det er ikke foreslått investeringskostnader i 2016.

Styreutgifter.

Følgende styreutgifter er innarbeidet i forslaget:

Godtgjørelse leder	: kr. 20.000
Skys og kostgodtgjørelse	: kr. 10.000
Møtegodtgjørelse medlemmer:	kr. 45.000
Juridisk bistand styret	: kr. 10.000

Styret skal behandle godtgjørelsene i særskilt sak i forkant av budsjettbehandlingen, og evt. endringer må innarbeides i budsjettet.

Status disposisjonsfond:

Disposisjonsfond 1.1.2015 :	kr. 687.161
+Mindreforbruk 2014:	kr. 33.307
-Budsjettert bruk 2015:	kr. 140.000
Saldo 31.12.2015:	kr. 580.468

Med den foreslåtte bruk av fondet i 2016 vil gjenstående beløp være 330.468, før tilførsel av evt overskudd for 2015.

En finner det ikke forsvarlig å bruke større andel av disposisjonsfondet enn det som er foreslått.

Dersom styret ønsker å bruke en mindre andel av disposisjonsfondet, må overføringene fra medlemmene økes tilsvarende.

Fordeling av driftskostnadene på medlemmene.

Overføringene fra medlemmene til dekning av utgiftene skal i henhold til vedtektenes § 5 skje på grunnlag av « et fast grunnbeløp med tillegg av en andel av kostnadene fordelt etter innbyggertall».

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2015 ble grunnbeløpet økt fra kr.70.000 til kr.80.000.

Sekretariatet foreslår ingen endringer i grunnbeløpet for 2016.

Vedlegg: Forslag til driftsbudsjett for VIKS 2016

Forslag til fordeling av kostnader på medlemskommunene

Forslag til vedtak:

1. Styret for VIKS vedtar det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2016 med en total kostnadsramme på kr. 3.240.000.

2. Fordeling av driftskostnadene på medlemskommunene skjer i samsvar med vedlagte forslag.

Vedtak:

.

Underlag for BUDSJETT 2016 VIKS

	Regnskap 2014	Buds(end) 2015		Budsjett 2016
10100 LØNN I FASTE STILLINGER	1 787 282	1 875 000		1 980 000
10801 GODTGJØRELSE-LEDER/NESTLEDER	20 000	20 000		20 000
10802 GODTGJØRELSE - FOLKEVALGTE	32 000	45 000		45 000
10805 AVGIFTSPL TELEFONGODTGJØRELSE	13 176	13 000		14 000
10900 ARBEIDSGIVERS ANDEL KLP	250 962	283 000		300 000
10902 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	-1 648	-2 000		
10905 GRUPPELIV	-	-		3 000
10990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	296 951	275 000		338 000
Sum Lønnskostnader	2 398 723	2 509 000		2 700 000
11000 KONTORMATERIELL	8 701	10 000		8 000
11001 AVISER, TIDSKRIFTER, FAGLITTERATUR OSV	5 461	15 000		15 000
11200 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	14 042	12 000		12 000
11203 UTGIFTSDEKNING - SOM IKKE ER OPPGAVEP	14 540	10 000		10 000
11205 GAVER OG PÅSKJØNNINGER	2 270	4 000		3 000
11300 PORTO	25 093	20 000		8 000
11301 TELEFON- OG KOMMUNIKASJON	18 513	20 000		10 000
11302 BETALINGSFORMIDLING	126	-		
11403 REPRESENTASJON	2 968	4 000		4 000
11500 KURS OG ANNEN OPPLÆRING	59 236	55 000		60 000
11600 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE	33 808	30 000		30 000
11601 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE FOLKEVALG	-	10 000		5 000
11700 TRANSP/DRIFT AV EGNE TRANSPORTMIDLER	-	-		
11850 FORSIKRINGER	1 183	2 000		2 000
11851 PERSONFORSIKRINGER (GR.LIV)	-	-		3 000
11855 FORSIKRING YRKESSKADE	1 239	5 000		5 000
11900 HUSLEIE, FESTEAVGIFTER M.V.	102 783	125 000		115 000
11950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER	42 912	50 000		50 000
12000 INVENTAR OG UTSTYR	2 008	20 000		20 000
12400 SERVICE OG DRIFSAVTALER	28 077	10 000		90 000
12700 KONSULENTTJENESTER	1 090	10 000		10 000
12701 JURIDISK BISTAND - STYRET	-	10 000		10 000
13300 KJØP AV TJENESTER - FYLKESKOMMUNEN	15 000	16 000		15 000
13500 KJØP AV TJENESTER - ANDRE KOMMUNER	25 019	75 000		55 000
14290 UTGIFTSFØRT MERVERDIGAVGIFT	56 428	-		
Sum andre kostnader	460 497	513 000		540 000
15400 AVSETNINGER TIL DISP. FONS	205 089	-		
15700 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	3 034	-		
15800 IKKE DISP.NETTO REGNSKAPSM.MINDREFOR	33 308	-		
Overføringer/avsetninger	241 431	-		-
16208 DIVERSE	-	-60 000		-30 000
16209 ØREDIFFERANSER	-10	-		
17290 REFUSJON MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKA	-56 428	-		
17300 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNEN	-403 239	-444 000		-470 000
17500 REFUSJON FRA ANDRE KOMMUNER	-2 133 761	-2 378 000		-2 490 000
Sum driftsinntekter	-2 593 438	-2 882 000		-2 990 000
19000 RENTEINNTEKTER	-16 123	-		
Sum finansinntekter	-16 123	-		-
19300 BRUK AV TIDL ÅRS REGNSKM. MINDREFOR	-205 089	-		
19400 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-286 000	-140 000		-250 000
Sum disponeringer	-491 089	-140 000		-250 000
TOTALT	-	-		-

Forslag til budsjett for VIKS 2016.

Kommune	Innb.tall 1.1.2015	Grunnbeløp	Innb.tilskudd	Total 2016
Horten	26.903	80.000	242.127	320.000
Holmestrand	10.661	80.000	95.949	176.000
Larvik	43.506	80.000	391.554	470.000
Sande	9.149	80.000	82.341	162.000
Hof	3.114	80.000	28.026	108.000
Re	9.253	80.000	83.277	163.000
Andebu	5.860	80.000	52.740	133.000
Nøtterøy	21.483	80.000	193.347	273.000
Tjøme	4.962	80.000	44.658	125.000
Tønsberg	41.920	80.000	377.280	458.000
Lardal	2.463	80.000	22.167	102.000
VFK*	43.506	80.000	391.554	470.000
Sum	222.780	960.000	2.005.020	2.960.000

*Vestfold fylkeskommune betaler det samme som den største kommunen, dvs. Larvik.

Forutsetninger

1. Totale utgifter utgifter: kr. 3.240.000
2. Inntekter selskapskontroll : kr.30.000
3. Bruk av disposisjonsfond: kr. 250.000
4. Innbyggertall i eierkommunene pr.1.1.2015: 222.780
5. Fast grunnbeløp kr.80.000 pr. eier, til sammen kr.960.000, resten fordeles etter innbyggertall
6. Utgift til fordeling etter innbyggertall: kr. 3.240.000 – 960.000-250.000 - 30.000=2.000.000
7. Innbyggertilskuddet pr. innbygger: 2.000.000/222.780= kr.9,00

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

08.09.2015

SAKSNR. 27/15 **Overordnet analyse – innspill fra KU**

Bakgrunn.

Det er en ny valgperiode fra høsten 2015, og i 2016 må det være utarbeidet en ny overordnet analyse og forvaltningsrevisjonsplan, jfr. forskrift om kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon § 10. Kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon på bakgrunn av overordnet analyse som bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Den overordnede analysen vil være utgangspunktet for en ny forvaltningsrevisjonsplan for 4-årsperioden 2016 – 2019. Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret senest innen utgangen av 2016, dvs. senest året etter at nytt kommunestyre er konstituert etter valget.

I tillegg skal det utarbeides plan for selskapskontroll, jfr. kontrollutvalgsforskriften §13.

Kontrollutvalget behandlet bestilling av overordnet analyse i sitt møte 28.april 2015, sak 22/15 og fattet slikt enstemmig vedtak:

«1.Kontrollutvalget bestiller en overordnet analyse for forvaltningsrevisjon for Larvik kommune for perioden 2016 – 2019 fra Telemark Kommunerevisjon IKS. Revisor forutsettes å innhente innspill/synspunkter både fra nåværende utvalg i møtet 8.september 2015, og fra nytt kontrollutvalg etter at det er konstituert.

Kostnaden dekkes av midler til tilsyn og kontroll for 2015.

2. Sekretariatet utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-19 og forslag til plan for selskapskontroll 2016-19 som del av sin ordinære virksomhet.»

I samsvar med vedtaket vil revisjonen innhente innspill/synspunkter fra nåværende kontrollutvalg i møte 8.september.

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:

Møtedato:

Kontrollutvalget
Kommunestyret

08.09.2015

SAKSNR. 28/15

Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Døgnbemannet omsorg»

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets vedtok i møte 29.januar 2015, sak 03/15, å bestille en prosjektplan for forvaltningsprosjektet «Døgnbemannet omsorg».

Forslag til prosjektplan ble behandlet i kontrollutvalgets møte 17.mars 2015, sak 12/15 og det ble fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrapport fra Telemark Kommunerevisjon IKS vedrørende «Døgnbemannet omsorg- Larvik kommune» i henhold til fremlagte prosjektplan med problemstillinger datert 4.mars 2015. Forvaltningsrevisor ser i tillegg på muligheten for å trekke inn, helt eller delvis, de innspill som framkom i møtet.

Forvaltningsrevisjonsrapporten leveres til sekretariatet med uttalelse fra rådmannen innen 25.august 2015.

Kostnaden dekkes av de midler som er satt av til forvaltningsrevisjon i budsjettet for 2015.»

Telemark kommunerevisjon IKS har 17.august d.å. oversendt forvaltningsprosjektet til sekretariatet

Følgende hovedproblemstillinger er undersøkt

- I hvilken grad har kommunen/sykehjemmene et fungerende avvikssystem?
- I hvilken grad har kommunen tiltak for å ivareta krav til kvalitet i sykehjemstilbudet?

Rapporten har konkludert med følgende anbefalinger:

- **Avvikssystemet**

Kommunen bør sørge for at det etableres et avvikssystem som er brukervennlig og at ansatte får nødvendig opplæring i systemet

Kommunen bør arbeide for en enhetlig forståelse av hva som er avvik i avdelingene og utvikle kultur for å melde slike avvik.

Kommunen bør sørge for at avvik som blir meldt håndteres og lukkes på en tilfredsstillende måte.

- **Kvalitet**

Kommunen bør i større grad legge vekt på å følge krav og forventninger om tannstell og munnhygiene hos beboerne i avdelingene.

Tilbud om opplæring og veiledning fra tannhelsetjenesten bør benyttes i større grad.

Kommunen bør undersøke nærmere hvorfor deler av personalet i avdelingene er kritiske til kvaliteten på tjenester som kommunen leverer.

Etter sekretariatets oppfatning svarer rapporten på en god måte på de problemstillinger som ble vedtatt av kontrollutvalget i forbindelse med behandlingen av prosjektplanen. Rapporten gir gode innspill til videre forbedringsarbeid av den døgnbemannede omsorgen i Larvik. Rådmannen har også i sin høringsuttalelse som er vedlagt rapporten, betegnet rapporten som viktig og nyttig.

Vedlegg: Rapport fra Telemark kommunerevisjon IKS datert 17.august 2015.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene i forvaltningsrapporten «Døgnbemannet omsorg» fra Telemark kommunerevisjon IKS datert 17. august 2015.

Kontrollutvalget ber om tilbakemelding på hvordan rapporten følges opp innen utgangen av 1.halvår 2016.

Kontrollutvalget innbyr kommunestyret til å fatte slikt vedtak:

Kommunestyret slutter seg til anbefalingene i forvaltningsrapporten «Døgnbemannet omsorg» fra Telemark kommunerevisjon IKS datert 17. august 2015.

Kommunestyret ber at om kontrollutvalget gis tilbakemelding på hvordan rapporten følges opp innen utgangen av 1.halvår 2016.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:

Møtedato:

Kontrollutvalget

08.09.2015

SAKSNR. 29/15

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Larvik kommune og de underliggende foretak.

Saksopplysninger:

Kommuneloven § 79 og revisjonsforskriften stiller krav til vandel, uavhengighet og objektivitet hos revisor. I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Birgitte Holmberg er ny oppdragsrevisor i Larvik kommune og for de kommunale foretakene. Hun har overtatt funksjonen til Morten Sagli. Lisbeth Fines er fortsatt oppdragsansvarlig revisor.

Vedlegg: Skriftlig egenvurdering av vandel, uavhengighet og objektivitet datert 30.juni 2015 for de to kommunale foretakene.

Forslag til vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors og oppdragsrevisors uavhengighet i forhold til Larvik kommune og de underliggende foretak tas til orientering.

Vedtak:

Hovedkontor:
Postboks 2805, 3702 Skien
Tlf.: 35 91 70 30
Fax: 35 91 70 59
e-post: post-kr@tekomrev.no
www.tekomrev.no

Distriktskontor:
Postboks 83, 3833 Bø
Tlf.: 35 05 90 00
Fax: 35 95 02 15

Foretaksregisteret:
985 867 402 MVA

Kontrollutvalget i Larvik kommune
v/ VIKS
Revetalgata 10
3174 Revetal

Vår ref.: 15/1314/holb
Deres ref.:
Arkivkode: 809100

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors og oppdragsrevisors uavhengighet i forhold til Larvik kommune og underliggende foretak

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse. Vi velger samtidig å ta med vurdering av oppdragsrevisors uavhengighet.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

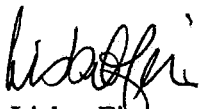
- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

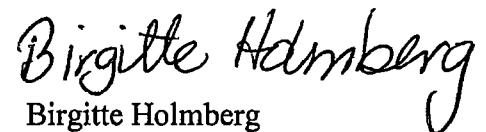
Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Telemark kommunerevisjon IKS</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Larvik kommune eller de kommunale foretakene deltar i.</i>
Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Larvik kommune eller de kommunale foretakene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas det en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.

	<i>Undertegnede yter ikke rådgivnings- eller andre tjenester overfor Larvik kommune eller de kommunale foretakene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede yter ikke tjenester overfor Larvik kommune eller de kommunale foretakene som hører inn under kommunens eller foretakenes ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Larvik kommune eller de kommunale foretakene.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Skien, 30.6.2015
Telemark kommunerevisjon IKS

Lisbet Fines
oppdragsansvarlig revisor

Birgitte Holmberg
oppdragsrevisor

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

08.09.2015

SAKSNR.30/15 **Revisjonsstrategi 2015**

Revisor orienterer kontrollutvalget om strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjon 2015.

Vedlegg: Revisjonsstrategi 2015 (ettesendes kontrollutvalgets faste medlemmer).

Innstilling:
Revisjonsstrategi 2015 tas til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

08.09.2015

SAKSNR. 31/15 **Post til kontrollutvalget**

Vedlegg:

Epost fra Kristian Stensrud datert 19.august 2015 vedr. planutvalgets håndtering av sak som gjelder brygge i Kjøse.

Orrvar Dalby

Fra: Jetlund, Live <fmveljt@fylkesmannen.no>
Sendt: 20. august 2015 08:42
Til: Orrvar Dalby
Kopi: 'ingar.doler@larvik.kommune.no'
Emne: Innkommet post til kontrollutvalget i Larvik
Vedlegg: Fylkesmannens endelige vedtak.pdf

Hei,
oversender e-post fra Kristian Stensrud som innkommet brev til KU.
Brevet inneholder en oppfordring om at KU behandler/"gransker" planutvalgets håndtering av sak som gjelder brygge i Kjose etter at Fylkesmannen nylig har behandlet Stensruds klage og omgjort vedtaket.
Ved siden av det konkrete saksforholdet som har vært gjenstand for gjentatt behandling både i Larvik kommune og hos FM, reises det også spørsmål om planutvalgets integritet, habilitet mv.

Jeg forstår at saken også er sendt til Ingar, slik at han kjenner til forholdet. Siden Stensrud ikke fikk tak i ham pr. tlf. tirsdag morgen, ringte han til meg for å orientere om oversendelsen. I samtalen svarte jeg at KU vanligvis ikke behandler enkeltsaker som er gjenstand for ordinær (klage)behandling i forvaltningen, men at jeg ville bringe saken inn for KU til kjennskap og drøfting. Selv om vår funksjonstid snart løper ut, regner jeg med at vi kan diskutere saken i neste møte.

Med hilsen
Live Jetlund

-----Opprinnelig melding-----

From: Kristian Stensrud
Sent: Wednesday, August 19, 2015 11:15 AM
To: live.jetlund@online.no
Subject: Fylkesmannens endelige vedtak.pdf

God morgen ,

Takker for samtale og for sms. Jeg ser at det står "sendt" på min e- post til deg, men at den ikke har gått ut allikevel fra min andre iPad , så jeg skriver det inn på nytt samtidig som jeg får feilsøke litt på den andre maskinen.

Det jeg skrev var følgende:

Viser til Fylkesmannens endelige vedtak vedrørende "Klage - gbnr 4146/5 Kjoseveien 584 - Larvik - brygge " av 14/08 2015.

I en sak som har versert i 9 år på min eiendom i Kjose og lagt beslag på betydelige ressurser, har Fylkesmannen i Vestfold nå fattet sitt endelige vedtak og tatt min klage til følge i sitt vedtak over 10 sider. På samme tid får Planutvalget i Larvik flerrende kritikk av Fylkesmannen.

Av hensyn til historikk og utfall i denne saken, mener jeg at den bør granskes av Kontrollutvalget i Larvik kommune. Dersom Planutvalgets vedtak hadde blitt stående, ville den hatt enorm betydning for kommunens øvrige borgere med hensyn til presedens .

Jeg mener det er gid grunn til å stille spørsmålstegn ved Planutvalgets integritet i denne saken og om/hvorfor denne eventuelt er kompromitert.

Planutvalget har valgt å ikke støtte administrasjonens innstilling til tross for omfattende arbeid, utredning og konklusjon. Planutvalget har valgt å se bort fra gjeldende plan, regel og lovverk, valgt å se bort fra Mattilsynets anmerkninger, nektet å etterkomme krav om begrunnelse/analyser/utredninger fra Fylkesmannen, lagt feilaktige fakta til grunn for sitt vedtak til tross for at min advokat og undertegnede repetetivt har opplyst med tekst og foto om de faktiske forhold. Planutvalget har nektet å drøfte hvilken konsekvens Planutvalgets avgjørelse ville få for kommunen og dens innbyggere gjennom presedens til tross for gjentatt anmodning om dette.

Når saken var til gjentatt behandling i Planutvalget og hvor jeg selv var tilhører, argumenterte Olaf Holm (KRF) og Per Manvik (FRP) sterkt for å gå i mot administrasjonens innstilling og meisle selv ut forslaget til positivt vedtak som flertallet gikk inn for. Planutvalgets leder Steinar Nyland (AP) og nestleder Tom Kristensen (SV) stemte begge nei til Planutvalgets vedtak, men informerte ikke om alle avvik og de ovennevnte faktorer som et positivt vedtak ville medføre . Både Nyland og Kristensen forholdt seg totalt passive i debatten forut for votering i utvalget .

Tom Kristensen leier selv en festetomt av meg til sin hytte på hyttefeltet bare noen hundre meter fra den omtalte brygga og hvor flere av festerne har lagt ut ikke-omsøkte og ikke godkjente brygger fra grunneier eller kommunen. På samme hyttefelt har jeg gjennom tid skriftlig og muntlig anmodet festerne om å respektere festekontrakten og å fjerne alle brygger som er lagt ut på min eiendom, men uten at dette har blitt etterkommet. Et positivt vedtak i Planutvalget, ville hatt stor betydning for Kristensen og de øvrige hytteeierne ved at de selv kunne søke om godkjenning av sine egne brygger .

På lik linje med andre aktører på annen grunneiers strandlinje. Jeg informerte Planutvalget om dette faktum og krevde at Kristensen erklærte seg inhabil i denne saken, men dette ble ikke etterkommet . Saken ble drøftet i Planutvalget, men verken Kristensen selv eller Planutvalget så noe negativt ved situasjonen og Kristensen deltok således aktivt gjennom hele prosessen .

Ja han ledet sågar Planutvalgets befaring her på min eiendom når Planutvalget skulle ta den aktuelle brygga til behandling. Ei heller under befaringen opplyste Kristensen om sin hytte som ligger i samme område eller om de andre faktorer som allerede er nevnt. Tvert i mot argumenterer han både i Planutvalget og i ØP at han ser det som uproblematisk å både lede og delta i behandlingen av denne saken.

Det kan også opplyses at det er foretatt betydelige utvidelser og endringer på Kristensens hytte på min eiendom opp gjennom årene uten at det er innhentet godkjenning av grunneier og kommunen. Tiltak som krever godkjenning. Med andre ord er Planutvalgets nestleder selv eier av en hytte på festet grunn og hvor han og hans familie har foretatt flere utvidelser i strid med lover/regler/avtaler. Og han har personlig interesse av et positivt vedtak om å tillate en ikke omsøkt og ikke godkjent brygge på annen manns grunn. Er dette forenelig med å besitte et verv som medlem og nestleder i Planutvalget? Kan se slik ut i Larvik kommune.

Planutvalget har i denne saken fått korreks fra Fylkesmannen for saksbehandlingsfeil, samt at vedtaket er fattet på mangelfullt grunnlag.

Fylkesmannen sendte saken i retur til Planutvalget med krav til ny behandling. Til tross for all informasjon som er blitt overlevert Planutvalget fra administrasjonen, Mattilsynet, Fylkesmannen og undertegnede, velger altså Planutvalget å opprettholde sitt opprinnelige vedtak med små og i realiteten betydningsløse justeringer.

Jeg vil hevde at det er all grunn til å oppleve at Planutvalget har tatt tatt partsinteresse i denne saken.

Planutvalget skal være kommunens nøytrale organ i plansaker og det er sterkt ødeleggende for utvalgets troverdighet når vi har slik håndtering av enkeltsaker, men som også har stor praktisk og prinsipiell betydning for kommunens øvrige borgere. Dersom Planutvalgets vedtak hadde blitt stående, ville dette i praksis medført at ikke-omsøkte og ikke-

godkjente installasjoner i strandsonen, kunne blitt godkjent i etterkant og i strid med både nasjonale lover/regler og lokalt planverk. Ja sågar at eksterne eiere/aktører av anlegg på annen manns grunn, kunne søke disse godkjent og få Planutvalgets godkjennelse med henvisning til denne saken (presedens).

Det er innlysende at en slik situasjon ville medført en uholdbar situasjon i kommunen vår og Fylkesmannen sier seg fullt enig med meg i denne betraktningen.

Jeg vil anmode om at Kontrollutvalget ser på denne saken og tar kontakt med undertegnede for en mer utfyllende redegjørelse etter å ha lest Fylkesmannens vedtak. Denne saken har vakt så mye oppmerksomhet både lokalt, men også utenfor kommunens grenser at den betinger en grundig gransking.

Med vennlig hilsen,
Kristian Stensrud
Tlf. 90124052.

Vedlagt følger Fylkesmannens vedtak.

Sendt fra min iPad

Fylkesmannen i Vestfold

Larvik kommune
Postboks 2020

3255 Larvik

Vår saksbehandler / telefon:
Jessica Nazareno Ellingsen
33 37 11 45

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/2697
Arkivnr: 423.1

Vår dato:
14.08.2015

Klage - gbnr 4146/5 Kjoseveien 584 - Larvik - brygge

Fra kommunen har vi mottatt dokumentene i nevnte sak.

Klagen behandles i medhold av plan- og bygningsloven § 1-9, jf. delegeringsfullmakt i rundskriv T-2/09 fra Miljøverndepartementet, jf. forvaltningsloven § 28.

Fylkesmannens vedtak

Klagen tas til følge.

Kommunens vedtak omgjøres, slik at det ikke gis dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 19-2.

Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages til høyere forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Kommunens framstilling av saken (nedkortet utdrag):

«SAMMENDRAG:

I brev fra grunneier Kristian Stensrud, Kjose, ble Larvik kommune gjort kjent med at det er etablert en brygge på landbrukseiendommen gbnr 4145/5 ved Farris uten søknad til kommunen.

Eier av brygga, Hanne og Jan Roger Røsjordet, søkte 18.06.13 om tillatelse til allerede oppført brygge. I administrasjonens delegert vedtak i sak 1324/13 av 09.10.13 ble søknaden om brygge avslått. Vedtaket ble påklaget av Røsjordet 27.10.13.

Det fremgår at innsendt dokumentasjon at opprinnelig brygge ble anlagt i 1989. Administrasjonens kommentar er at det var søknadsplikt for brygger også i 1989 og at en tillatelse også den gang var betinget av dispensasjon fra kommuneplanen. Den tidligere brygga fra 1989 var ikke omsøkt. Brygga ble i henhold til grunneier vesentlig utvidet i 2006, også dette uten at det var omsøkt og godkjent.

Planutvalget behandlet klagen i sak PLA-009/14 den 21.01.14. Planutvalget var positiv til søknaden og oversendte søknaden til regionale myndigheter for uttalelse.

Fylkesmannen i Vestfold
Telefon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: fylkesmann@fvl.no

Postadresse:
Postboks 2076

Besøksadresse:
Statens Park - Hus 1

Søknaden ble etter planutvalgets behandling oversendt til Mattilsynet, Vestfold fylkeskommune og Fylkesmannen i Vestfold til uttalelse. Fylkesmannen uttalte seg til søknaden i brev datert 19.02.14. Fylkesmannen har ingen merknader til tiltaket ut fra de nasjonale interesser de er satt til å ivareta. Mattilsynet har i uttalelse datert 05.02.14 uttalt seg negativt til omsøkte tiltak. Vestfold fylkeskommune har ikke besvart henvendelsen.

Planutvalget tok den 08.04.14 klagen delvis til følge i sak PLA-072/14. Grunneier Kristian Stensrud påklaget i brev fra Adv. Wikstøl den 28.04.14 planutvalgets vedtak i sak PLA-072/14. Røsjordet har ved Adv. Nilsen kommentert klagen i brev av 30.05.14. Planutvalget behandlet klagen i sak PLA-116/14 i møte den 17.06.14. Planutvalget tok ikke klagen til følge og ga dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til omsøkte brygge. Vedtaket ble oversendt Fylkesmannen i Vestfold til endelig avgjørelse. Fylkesmannen i Vestfold behandlet saken den 10.10.14. Klagen ble her tatt til følge. Kommunens vedtak om godkjenning av oppført brygge oppheves på grunn av saksbehandlingsfeil. Saken sendes tilbake for ny behandling.

Planutvalget vurderte klagen på administrasjonens avslag i sak 1324/13 sak PLA-036/15 i møte den 10.02.15. Planutvalget besluttet å ta klagen til følge og ga tillatelse til brygge på eiendommen gbnr. 4146/5. Vedtaket ble påklaget av Adv. Wikstøl på vegne av Stensrud i brev datert 03.03.15. Klagen er kommentert av Adv. Nilsen på vegne av Røsjordet i brev datert 18.03.15.

FAKTISKE OPPLYSNINGER

Det ble 18.06.13 søkt om godkjenning av oppført brygge på eiendommen gbnr. 4146/5. Administrasjonens avslo søknaden i delegert sak 1324/13. Det siteres fra delegert sak 1324/13:

«I medhold av kommuneplanens arealdels utfyllende bestemmelser avslås søknad datert 17.06.13 om godkjenning av oppført brygge på eiendommen gbnr. 4146/5.»

Vedtaket ble påklaget av Røsjordet. Planutvalget tok klagen fra Røsjordet til følge og godkjente oppført brygge på eiendommen gbnr 4146/5.

Adv. Wikstøl har påklaget planutvalgets vedtak i sak PLA-036/15 i brev datert 03.03.15.

Det er etter Larvik kommunes kunnskap, ikke registrert noe i det aktuelle området som skulle kunne være til hinder for omsøkte tiltak etter naturmangfoldlovens bestemmelser.

Klagen ble kommentert i brev datert 18.03.15.

MILJØFAKTORER:

Mattilsynet uttalte seg til søknaden i brev av 05.02.14. Mattilsynet viser til Drikkevannsforskriftens bestemmelser om forbud mot forurensning av drikkevann. Mattilsynet viser til at etablering av brygge vil medføre en økt menneskelig aktivitet og økt motorisert ferdsel på og ved Farrisvannet som medfører økt tilførsel av forurensende stoffer og økt fare for akutte utslipp. Mattilsynet konkluderer med en anbefaling av at omsøkte bryggeanlegg ikke godkjennes.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER

Adv. Wikstøl har på vegne av Stensrud påklaget planutvalgets vedtak i sak PLA-036/15. Klagen begrunnes i at vedtaket er beheftet med feil i faktagrunnlaget og at det ikke foreligger grunnlag for å dispensere jf. Pbl § 19-2.

Adv. Nilsen har på vegne av Røsjordet kommentert klagen i brev datert 18.03.15. Adv. Nilsen viser til at bryggen har ligget der i 25 år og at ingen har hatt negative merknader til denne. Brygga er plassert på eiendom tilhørende Kristian Stensrud som klager på vedtaket om å tillate brygga.

Klager viser til at tiltaket ikke bare omfatter flytebrygga men og så betongkonstruksjonene i land. Det vises videre til at tiltaket vil hindre båttrafikken i området og at dagens brygge ble lagt ut i 2006 og har flere enn 4 båtplasser. Det vises videre til at brygga medfører mer menneskelig aktivitet og økt motorisert ferdsel på Farris, jf. Mattilsynets uttalelse. Klager viser videre til at vilkårene i Pbl § 19-2 ikke er til stede for å gi dispensasjon fra gjeldende bestemmelser for å godkjenne allerede oppført brygge.

Omsøkt brygge ligger i et område som i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNF-område. Videre er området angitt som hensynssone – sikringssone – nedslagsfelt drikkevann.

Tiltaket er i strid med utfyllende bestemmelse § 6-1 pkt. 1 hvor det heter:

«Byggegrense i 100 metersbelte: Det er forbud mot tiltak langs sjø og vassdrag med unntak av områder hvor det avsettes byggegrense jf. pbl § 1-8 som avsatt på arealplankartet mot sjø og viktige vassdrag.»

Oppføring av brygge er søknadspliktig og betinger dispensasjon. Brygga opplyses å ha blitt oppført første gang i 1989/90. Den har imidlertid aldri vært godkjent. Til opplysning må alle brygger etablert etter 1965 og som ikke er omsøkt og godkjent, anses for å være ulovlige.

Den etablerte brygga må gis dispensasjon fra gjeldende bestemmelser i kommuneplanens arealdel, jf. Pbl § 19-2 for å bli godkjent.

Dersom man skal kunne vurdere om vilkårene for å dispensere er til stede må man først vurdere om tiltaket vesentlig tilsidesetter de hensyn bestemmelsene er ment å ivareta, herunder om etablering av en brygge med 4 båtplasser vesentlig vil tilsidesette hensynet til å ivareta drikkevannskilden Farris.

I henhold til pbl. § 19-2, fjerde ledd skal kommunen (sitat):

«Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.»

Mattilsynet, som faginstans har uttalt seg til søknaden og konkluderte med sitat:

«Mattilsynet, Distriktskontor Vestfold kan ikke se at det foreligger tilfredsstillende dokumentasjon på at det omsøkte tiltak ikke kan representere økt forurensningsfare for drikkevannskilden. Etablering av brygge som beskrevet vil etter vår oppfatning medføre økt menneskelig aktivitet og økt motorisert ferdsel på og ved Farrisvannet, noe som etter vår oppfatning også medfører økt tilførsel av forurensende stoffer og økt fare for akutte utslipp (uhell, ulykker). Etablering vil også være i strid med de kommunale bestemmelsene som gjelder for dette området. Mattilsynet vil derfor anbefale at det omsøkte bryggeanlegget ikke godkjennes av Larvik kommune.»

Administrasjonen er av den oppfatning at omsøkte tiltak vesentlig tilsidesetter hensynene bak bestemmelsene i kommuneplanens arealdel, og at det ikke er grunnlag for å dispensere. Det legges særlig vekt på uttalelse fra Mattilsynet.

Administrasjonen anser at omsøkte tiltak tilsidesetter hensynene bak bestemmelsen og går av den grunn ikke inn på vurderingen om fordelene ved tiltaket er vesentlig større enn ulempene etter en samlet vurdering. Heller ikke vurderingen etter Pbl § 19-2, 3. ledd om tiltakets konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet er vurdert.

Dersom planutvalget etter en konkret vurdering finner at omsøkte tiltak ikke vesentlig tilsidesetter hensynet bak gjeldende regelverk, må planutvalget i tillegg vurdere om fordelene ved dispensasjonen vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Planutvalget må videre ved dispensasjonsvurderingen vurdere dispensasjonens konsekvenser for bl.a. helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet. Det er ikke i søknaden vist til slike grunner som tilsier at en dispensasjon vil medføre at fordelene blir klart større enn ulempene sett bl.a. ut fra miljø, helse og sikkerhet vedrørende Farrisvannet som drikkevannskilde.

Finner planutvalget å kunne godkjenne tiltaket må søker sende inn målsatte tegninger og beskrivelse av brygga.

Klagen anbefales etter dette å ta til følge.

Planutvalgets vedtak av 05.05.2015 i sak 086/15:

Det er søkt om brygge på gbnr. 4146/5. Det ble første gang anlagt brygge rundt 1990. Planutvalget beklager at det den gang ikke ble sendt inn søknad om tiltaket. Planutvalget viser til at dette er et beskjedent tiltak som ikke innebærer belastning for miljø eller vannkvalitet. I tillegg medfører tiltaket en samling av båter på et sted framfor at det spres på et større område i strandsonen. Planutvalget kan på bakgrunn av dette ikke se at hensynet bak bestemmelsen i kommuneplanens arealdel eller lovens formålsbestemmelser blir vesentlig tilsidesatt.

Planutvalget mener at fordelene er større enn ulempene ved å gi dispensasjon i nevnte sak. Etablering av brygge innebærer ikke noe mer belastning for miljø og vannkvalitet, da alternativet vil være at båtene ligger på svai. Planutvalget er av den oppfatning at etablering av brygge ikke medfører økt tilførsel av forurensende stoffer og økt fare for akutte utslipp.

Planutvalget ser det som udelt positivt at båtene samles rundt en brygge kontra at de spres i et større område i strandsonen. Samtidig er planutvalget positive til tiltak som muliggjør rekreasjon for fastboende og allmennheten også i dette området. Brygga det søkes om er en flytebrygge og dermed intet varig inngrep. Tiltaket kommer ikke i konflikt med fiskeinteresser og vil ikke hindre båttrafikk i området. Det er etter Larvik kommunes kunnskap ikke registrert noe i det aktuelle området som skulle være til hinder for omsøkte tiltak etter naturmangfoldlovens bestemmelser.

Planutvalget tar til orientering at tingretten har gitt klager medhold i den privatrettslige uenighet vedrørende eiendomsretten til brygga.

Vedtak:

Det vises til ovenstående. Klagen tas ikke til følge.

Planutvalget gir tillatelse til omsøkte brygge for 4 båtplasser. Det tillates ikke fastmonterte grillanordninger på brygga. Det gis dispensasjon fra Pbl §§ 19.2 og 1-8 og fra kommuneplanens arealdel.

Saken oversendes Fylkesmannen til endelig avgjørelse.

FYLKESMANNENS MERKNADER:

Fylkesmannen forutsetter at klager er kjent med innholdet av sakens dokumenter og finner derfor ikke grunn til å referere ytterligere fra disse.

Ved behandlingen av en klage kan Fylkesmannen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd. Vi skal vurdere de synspunkter klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Vi kan stadfeste, omgjøre eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen for ny behandling, jf. bestemmelsens siste ledd.

Fylkesmannen har som ledd i sin saksbehandling besiktiget eiendommen uten partene til stede.

Saken gjelder søknad om godkjenning av allerede oppført brygge på eiendommen 4145/5. Fylkesmannen har tidligere behandlet saken, og opphevet kommunens vedtak, jf. vårt vedtak av 10.10.2014. Fylkesmannens begrunnelse for opphevingen var saksbehandlingsfeil etter forvaltningsloven § 17 og § 25. Vi konkluderte med at feilene var av en slik karakter at vedtaket måtte oppheves, og sendes tilbake til kommunen til ny behandling, jfr. forvaltningsloven § 34 siste ledd.

Saken ble således behandlet på nytt i kommunen. Kommuneadministrasjonens avslag i sak 1324/13 ble behandlet av planutvalget den 10.02.2015, der utvalget besluttet å ta klagen til følge og ga tillatelse til allerede oppført brygge. Vedtaket ble påklaget av advokat Daniel Wikstøl på vegne av grunneier Kristian Stensrud. Kommuneadministrasjonen behandlet klagen, og innstilte på at klagen skulle tas til følge, og at dispensasjon dermed ikke skulle innvilges. Planutvalget behandlet klagen og opprettholdt sitt vedtak.

Vedtaket ble påklaget av advokat Wikstøl i brev av 03.03.2015. I hovedsak anføres følgende forhold i klagen:

- Vilkårene for å gi dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 er ikke oppfylt.
- Konsekvensutredning foreligger ikke, og det kreves således også dispensasjon fra de utfyllende bestemmelser i kommuneplanens arealdel § 7-1 2).
- Vedtaket er beheftet med feil i faktagrunnlaget som vil kunne være bestemmende for vedtakets innhold.

Tilsvar til klagen er sendt i brev av 18.03.2015 av advokat Bjørn Trygve Nilsen på vegne av Hanne og Jan Roger Røsjordet:

- Spørsmålet om godkjennelse av bryggeanlegget er behandlet av planutvalget minst tre ganger, og har med stort flertall konkludert på samme måte hver gang.
- Brygga har ligget på stedet i snart 25 år og det har ikke fremkommet opplysninger om uheldige virkninger for natur og miljø, eller for allmennhetens bruk av strandsonen.
- Risikoen for forurensning av drikkevannskilden er ikke større som følge av at båt legges til brygge i stedet for på svai.
- Flytebrygga innebærer ikke inngrep av betydning i selve sjøbunnen, og påvirker dermed bunnforholdene vesentlig mindre enn andre type brygger.
- Brygga er miljøskapende i lokalmiljøet og virker ikke privatiserende i strandsonen.

Fylkesmannen forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter, og finner derfor ikke grunn til å gi ytterligere saksreferat om partenes anførsler eller kommunens vurderinger.

Søknad om godkjenning av allerede oppført brygge

Brygga ligger i et område som i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNF-område. I slike områder er det kun tillat med tiltak tilknyttet landbruk eller allmennhetens bruk av området til friluftsliv. Videre er området angitt som hensynssone – sikringssone – nedslagsfelt drikkevann. Omsøkt brygge er oppført innenfor 100-metersgrensen mot vassdrag. Tiltaket er derfor også i strid med de utfyllende bestemmelser til kommuneplanens arealdel § 6-1, om byggeforbud mot tiltak langs sjø og vassdrag, jfr. plan- og bygningsloven § 1-8.

Fylkesmannen vil presisere at arealdelen av kommuneplanen skal legges til grunn for all forvaltning, planlegging og utbygging, slik at vern og bruk kan gjennomføres i samsvar med planen. Ingen kan sette i gang arbeid og tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 20-1 i strid med den arealbruk og de bestemmelser som er gitt i planen.

Vi påpeker i denne sammenheng at det hele tiden har vært en utvikling mot et strengere regelverk for tiltak i 100-metersbeltet, sist ved vedtakelsen av § 1-8 i plan og bygningsloven av 2008 og nye Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen. Oppføring/godkjenning av et bryggeanlegg må derfor vurderes etter gjeldende regelverk, plangrunnlag og statlige føringer.

En eventuell tillatelse til oppføring av det omsøkte tiltaket vil således være betinget av dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 19-2:

«Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.»

Dispensasjonsvurderingen fremgår av annet ledd, der det først må tas stilling til hvorvidt hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir «vesentlig tilsidesatt». Kommer man frem til at hensynene ikke blir vesentlig tilsidesatt, skal det deretter vurderes om fordelene ved å gi dispensasjon blir "klart større enn ulempene etter en samlet vurdering".

Det fremgår av lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 32 (2007 – 2008) at det må foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon i den enkelte sak.

Dersom hensynene bak bestemmelsen det søkes om dispensasjon fra fortsatt gjør seg gjeldende med styrke, vil det normalt sett ikke være anledning til å gi dispensasjon.

Finner kommunen at hensynene ikke blir vesentlig tilsidesatt, og at fordelene ved dispensasjonen er klart større enn ulempene *kan* kommunen gi dispensasjon. Dette innebærer at det rettslig sett er anledning til å gi dispensasjon. Imidlertid gir ikke dette noe rettskrav på en dispensasjon, idet det er underlagt kommunens frie skjønn å vurdere om dispensasjon skal innvilges i det konkrete tilfellet. Det forutsettes at kommunen må ha en saklig grunn for ikke å dispensere dersom vilkårene i § 19-2 ellers er tilstede.

Dispensasjon fra byggeforbud mot tiltak langs sjø og vassdrag

Fylkesmannen bemerker at å dispensere fra planer reiser særlige spørsmål. En arealplan er resultatet av en omfattende beslutningsprosess i kommunen, og den er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ. Det må forutsettes at det i planprosessen er foretatt en forsvarlig og bred vurdering av de områdene planen omfatter, og det ikke skal være en kurant sak å fravike planen ved dispensasjon. Dispensasjoner vil lett kunne undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag. Ut fra hensyn til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen er det viktig at endringer av planene ikke skjer gjennom enkeltdispensasjoner.

Det synes klart at oppføring av en brygge i byggeforbudssone vil være i strid med arealformålet i kommuneplanen, samt tilsidesette hensynet bak bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 1-8. Spørsmålet blir imidlertid om godkjenning av allerede oppført brygge i strid med arealformålet vil tilsidesette hensynet bak bestemmelsen *vesentlig*. Når loven setter vilkår om «vesentlig tilsidesettelse» krever dette en kvalifisert tilsidesettelse, som er noe mer enn at tiltaket i noen grad strider mot planformålet.

I dette tilfellet har planutvalget vurdert at omsøkte tiltak er beskjedent og ikke medfører belastning for miljø eller vannkvaliteten, slik at tillatelse av den grunn kan gis.

Fylkesmannen er uenig med utvalget i denne vurderingen. Sakens dokumenter og vår besiktigelse av brygga gir oss et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere i hvilken grad landskapsbildet vil bli berørt av tiltaket. Fylkesmannen ser at bryggeanlegget har gode visuelle kvaliteter i seg selv. Vi er imidlertid av den oppfatning at bryggeanlegget er dominerende og bidrar til en negativ virkning på landskapsbildet. Selv om en enkelt brygge kan virke ubetydelig med hensyn til allmennhetens tilgjengelighet, vil en gradvis utbygging samlet og over lengre tid vil bety en uheldig reduksjon av gjenværende strandarealer. Etter vårt syn vil dette være i strid med de nasjonale føringer som er gitt.

Det er av stor verdi for landskapsbildet i dette området at arealer i strandsonen ikke bygges ytterligere ned, og vi ser også at bryggeanleggets plassering vil være et fremmedelement på stranda. Det er svært viktig å holde arealene så frie for bygningstekniske installasjoner som mulig, og ikke tillate en gradvis utbygging av bryggeanlegg.

I forhold til utvalgets vurdering av at tiltaket ikke vil medføre en belastning for miljø- og vannkvalitet, foreligger det ikke noe dokumentasjon at dette er tilfellet. Mattilsynet har i sin uttalelse av 05.02.2014 vist til at det ikke foreligger tilfredsstillende dokumentasjon på at det omsøkte tiltaket ikke vil representere økt forurensningsfare for drikkevannskilden.

Mattilsynet har videre konkludert med at omsøkt tiltak vil medføre økt menneskelig aktivitet og økt motorisert ferdsel på og ved Farrisvannet, som også medfører økt tilførsel av forurensede stoffer og økt fare for aktuelle utslipp. Mattilsynet fraråder derfor at omsøkte brygge godkjennes av kommunen.

Fylkesmannen har i anledning klagesaken mottatt brev av 16.07.2015 fra Mattilsynet:

«Mattilsynet er kjent med at Larvik kommune har fattet vedtak i sak om godkjenning av brygge på eiendommen GBNR 4146/5, Kjoseveien 584. Grunnet langvarig sykemelding hos saksbehandler for denne saken, fikk Mattilsynet ikke påklaget vedtaket innen klagefristens utløp. Mattilsynet beklager at denne saken ikke er fulgt opp fra vår side og ønske med dette å presisere at vårt standpunkt i saken er uendret og at Mattilsynets uttalelse fra 05.02.2014, saksnr. 2014/28874 fortsatt er gjeldende i denne saken.»

I lys av saken vil Fylkesmannen presisere at selv om vedtaket ikke påklaget av Mattilsynet, vil deres uttalelse ved vår behandling være gjenstand for vurdering.

Advokat Nilsen har anført at bryggeanlegget har ligget der i over 20 år, og at det ikke har fremkommet opplysninger om uheldige virkninger for natur og miljø. Til dette vil Fylkesmannen bemerke at dette ikke kan tillegges avgjørende vekt i forhold til om bryggeanlegget rent faktisk representerer økt forurensningsskade for drikkevannskilden. Det foreligger etter vårt syn ikke tilstrekkelig opplysninger om at omsøkte tiltak ikke vil medføre økt forurensende stoffer på Farrisvannet. Fylkesmannen vil i denne sammenheng påpeke presedensvirkninger for etablering av andre brygger i områder om omsøkte tillatelse gis. Dette kan etter vårt syn øke faren for forurensningsskade for drikkevannskilden.

Klager har anført at det ikke foreligger konsekvensutredning, og at tiltaket derfor også er betinget av dispensasjon fra de utfyllende bestemmelser i kommuneplanens areal del § 7-1 2). Fylkesmannen finner det verken hjemlet i plan- og bygningsloven eller forskrift om konsekvensutredning, om at det kan kreves konsekvensutredning for alle tiltak innenfor drikkevannskildens nedslagsfelt. Saksbehandlingsregelen § 7-1 2) som er inntatt i kommuneplanens arealdel er etter vårt syn ugyldig.

Det vises for ordens skyld til veilederen om kommuneplanens areal pkt. 3.1.4.2 hvor det fremgår:

«Hva man ikke har hjemmel til å gi bestemmelser om

Plan- og bygningsloven §§ 11-9 til § 11-11 gir ikke anledning til å gi kommuneplanbestemmelser om saksbehandling eller planprosess eller om eventuelle dokumentasjonskrav til prosjektsøknader ut over det som følger av § 11-9 nr. 8.»

Fylkesmannen finner imidlertid ikke å gå nærmere inn på dette da vi avgjør saken på et annet grunnlag.

Utvalget har videre i sin vurdering lagt vekt på at tiltaket vil medføre en samling av båter på et sted framfor at det spres på et større område i strandsonen. Til dette bemerkes at ved en dispensasjonsvurdering etter plan- og bygningsloven § 19-2 skal det foretas en interesseavveining mellom fordeler og ulemper av tiltaket, der fordelene må være klart størst.

Slik dispensasjonsbestemmelsen i § 19-2 skal forstås, er det de arealmessige fordelene som skal tillegges vekt, for eksempel ved at allmennhetens tilgang til arealene forbedres eller at området forskjønnes. Et eksempel der dispensasjon kan være aktuelt er sanering av enkeltbrygger og oppføring av fellesanlegg.

Utvalgets begrunnelse om at tiltaket muliggjør rekreasjon for fastboende og allmennheten i dette området er Fylkesmannen ikke enig i. Vi bemerker i den sammenheng at allmennheten i utgangspunktet ikke har adgang til private brygger. En enkeltstående privat brygge kan derimot hindre at allmennheten benytter området, fordi den vil gi inntrykk av privatisering.

Advokat Nilsen har påpekt at det ikke har fremkommet negative reaksjoner mot anleggsbrygga så lenge den eksistert, samt at brygga ikke virker privatiserende i strandsonen.

Det kan være at brygga rent fysisk ikke vil være direkte til hinder for ferdsel på land eller til vanns. Vi mener imidlertid at tiltaket vil bidra til ytterligere privatisering av dette området. Tiltaket vil dermed etter vår mening bidra til å begrense allmennhetens bruk av, og ferdsel i området. Etter Fylkesmannens oppfatning vil dette tilsi at man være mer restriktiv med å tillate flere brygger på eiendommen, ettersom tiltaket vil føre til ytterligere reduksjon av de frie arealene i området. Både LNF-formålet i kommuneplanens arealdel og forbud mot tiltak langs sjø og vassdrag skal verne mot nedbygging av området, og sikre allmennhetens rett til fri ferdsel og friluftsliv.

Fylkesmannen er videre av den oppfatning at en tillatelse til en allerede oppført brygge vil medføre flere liknende søknaden, med de følger dette vil ha for områdets infrastruktur og kvaliteter, og legge beslag på områder hvor det er forbud mot tiltak. Et positivt vedtak for tiltakshaver i denne saken vil derfor kunne skape en uheldig presedens for tilsvarende søknader og dermed undergrave kommunens muligheter til å styre arealdisponering i området. Det vil som tidligere nevnt også medføre ytterligere økt fare for forurensning.

Fylkesmannen mener at det aktuelle tiltaket trolig vil ha en negativ innvirkning på allmennhetens muligheter til å benytte seg av området, og vi legger også vekt på hensynet til Farris som drikkevannskilde. Vi legger i den sammenheng særlig vekt på at Mattilsynet påpeker viktigheten av å begrense menneskelig og motorisert aktivitet på og nær drikkevannskilden. Bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 1-8 skal verne mot nedbygging av området, og sikre allmennhetens rett til fri ferdsel og friluftsliv. Etter en samlet vurdering finner Fylkesmannen at tiltaket vil vesentlig tilsidesette de hensynene som byggeforbudet i kommuneplanen er ment å ivareta. Dette innebærer at plan- og bygningsmyndighetene ikke har anledning til å gi dispensasjon for det omsøkte tiltaket, jf. pb1. § 19-2 annet ledd første punktum.

Fylkesmannen vil for ordens skyld bemerke at vi har en plikt til å legge vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av forhold som faller inn under det frie skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd siste setning. Kommunens vurdering om vilkårene etter plan- og bygningsloven § 19-2 er ikke fri skjønnsutøvelse, men rettsanvendelse. Når vi i denne saken finner å måtte omgjøre kommunens vedtak, har det sammenheng med verken tiltakshaver eller planutvalget har vist til positive fordeler ved tiltaket som kan veie opp mot de hensyn byggeforbudet langs vassdrag i kommuneplanen er ment å ivareta.

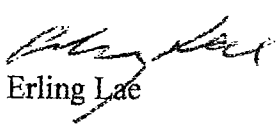
På bakgrunn av det ovenstående, anser vi at det ikke er nødvendig for oss å ta stilling til om fordelene ved en dispensasjon ville være klart større enn ulempene, jf. § 19-2 annet ledd annet punktum.

Fylkesmannen finner heller ikke grunn til å gå nærmere inn på vurderingen av om det kan dispenseres fra kommuneplanens arealformål, siden dispensasjon fra byggeforbudet ikke er gitt, jfr. ovenstående.

KONKLUSJON

Kommunens vedtak omgjøres, slik at det ikke gis dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 19-2.

Med hilsen

Erling Læ

Per Arne Andreassen
avdelingsdirektør

Kopi til:

Hanne og Jan Roger Røsjordet
Advokat Daniel Wikstøl
Advokat Bjørn Trygve Nilsen
Kristian Stensrud
Mattilsynet, Distriktskontoret for Vestfold

Pollenveien 14 3268 LARVIK
Postboks 359 3101 TØNSBERG
Postboks 104 3251 LARVIK
Kjoseveien 584 3268 LARVIK
Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.09.2015

SAK NR. 32/15

Referatsaker

- Artikkel i kommunal rapport om møte i kontrollutvalget for alkoholomsetning i Larvik kommune

Forslag til vedtak:

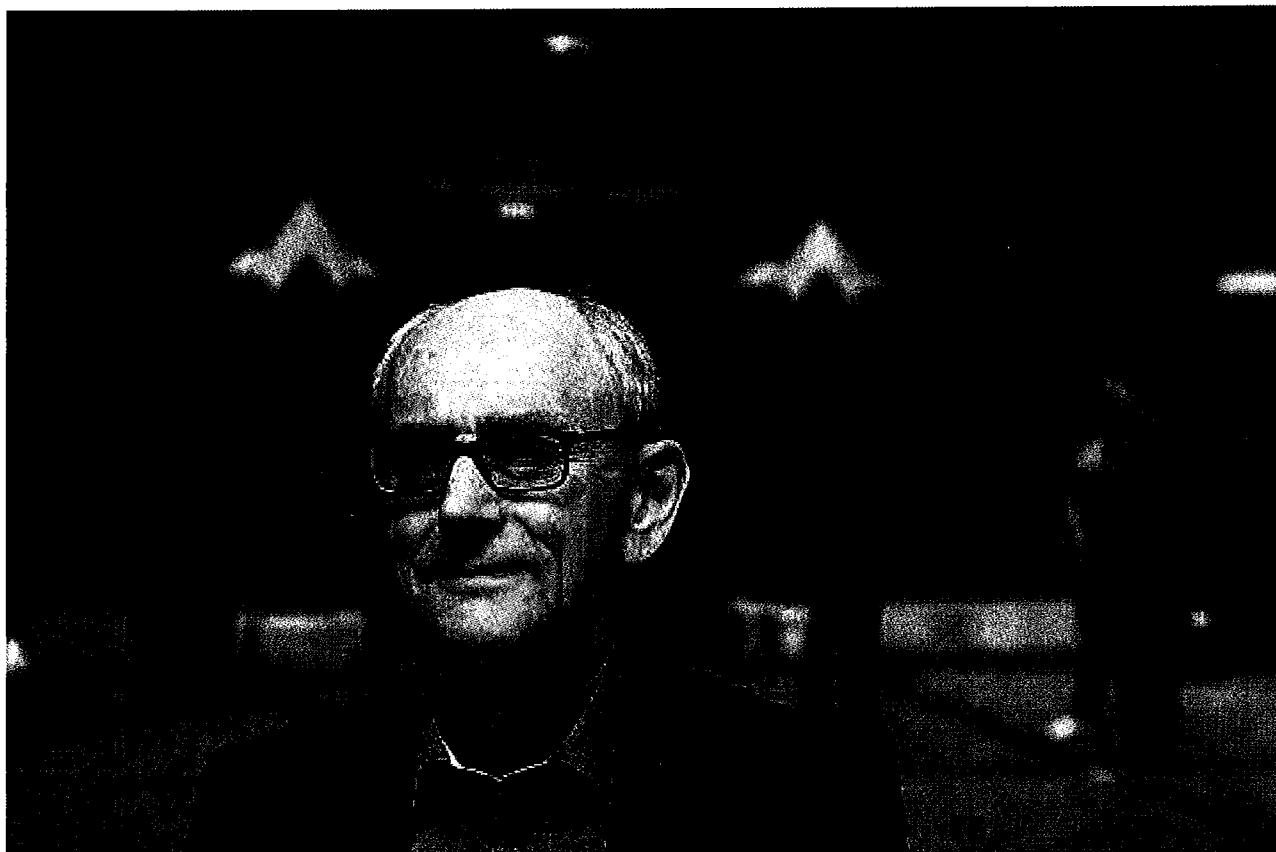
Referatene tas til orientering.

Vedtak:

Meny

Logg ut

Søk

Arkivfoto: Helge Skodvin

Bernt svarer: Ulovlig med gruppemøte for alle

Et politisk utvalg kan ikke samles til utvidet gruppemøte for å unngå å diskutere en sak i offentligheten, slår jussprofessor Jan Fridthjof Bernt fast.

Av Kommunal Rapport 4. mai 2015 - 8:17

(Oppdatert: 4. mai 2015 - 14:29)

Liker { 0 } Tweet { 2 }

Under en sak i kontrollutvalget for alkoholomsetning blir møtet avsluttet, fordi medlemmene skal samles til et «gruppemøte» for å diskutere ordlyden i et forslag til vedtak. Tilhørerne må forlate møtelokalet, siden det ikke lenger er noe møte. Når «gruppemøtet» hvor hele kontrollutvalget er til stede er over, blir møtet satt igjen. I den aktuelle kommunen var prosedyren rundt dette uklar, men vi lar det ligge i denne omgang.

Er det anledning til å heve et politisk møte, og så fortsetter alle medlemmer av utvalget å diskutere saken videre? Hvor mange kan være til stede på et «gruppemøte» før det går over til å bli et politisk møte som skal være åpent for alle (med mindre det kan lukkes i tråd med møtereglene i kommuneloven)?

Utgangspunktet for det generelle spørsmålet er denne saken fra kontrollutvalget i Larvik.

Bernt svarer

Kontrollutvalgene går inn under de generelle reglene om saksbehandlingen i folkevalgte organer, se kommuneloven § 29 nr. 2. I § 30 nr. 1 er det fastslått at "Folkevalgte organer behandler sine saker og treffer sine vedtak i møter" og i § 31 nr. 1 at "Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer," hvis ikke det er hjemmel i lov for å lukke møtet.

Sivilombudsmannen har i flere uttalelser slått fast at når medlemmene av et folkevalgt organ sitter sammen for å diskutere en sak som ligger innenfor organets ansvarsområde, vil dette måtte anses som et møte i organet, uavhengig av om man kaller dette et "seminar", "uformell samtale", "forberedende byråd" eller liknende.

Grensen mot rent politiske samtaler innenfor partigruppe eller mellom partigrupper kan være flytende, men hvis alle medlemmene i det folkevalgte organet, her kontrollutvalget, sitter sammen og diskuterer en sak de har eller skal ha til behandling, er det lite tvilsomt at dette skal anses som et møte i organet, også om andre skulle delta.

Det som her er beskrevet framtrer som et forsøk på å omgå lovens klare regler, og ut fra den beskrivelsen av hva som skjedde som her er gitt, er jeg ganske sikker på at dette var ulovlig.

Retting: I første versjon omtalte vi utvalget bare som kontrollutvalget. I den konkrete saken som lå til grunn for spørsmålet, var det kontrollutvalget for alkoholomsetning

som var samlet.

Flere artikler om [Bernt svarer](#)

Legg til en kommentar ...

Kommenter

Sosial tilleggsfunksjon for Facebook

Mest lest siste sju dager

Kritisk evaluering av lærerstriden

Kutter 78 millioner etter tre uker som rådmann

Ber alle føre ventelister for sykehjem

Enighet i tariffoppgjøret

Ringebu tilbyr villa for 30.000 kr

Siste saker

Førventer ikke å bli populær

Færre svenske sykepleiere søker seg til Norge

KrF kan snu om kommunetvang

KrF-grasrota vil sette hardt mot hardt om syrere

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

08.09.2015

SAKSNR. 33/15
Eventuelt